TARYBOS SPRENDIMAS

2009 m. sausio 20 d.

dėl Bendrijos vidutinės trukmės finansinės pagalbos skyrimo Latvijai

(2009/290/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002 dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo [1], ypač į jo 3 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą, pateiktą pasikonsultavus su Ekonomikos ir finansų komitetu (EFK),

kadangi:

(1) Sprendimu 2009/289/EB [2] Taryba nusprendė Latvijai suteikti tarpusavio pagalbą.

(2) Atsižvelgiant į labai didelius išorės finansavimo poreikius, Latvijos kapitalo ir finansų rinkose pastaruoju metu patiriama įtampa, atspindinti apskritai blogesnes nuotaikas rinkoje ir vis didesnį susirūpinimą Latvijos ekonomikos veiksmingumu turint omenyje didelį disbalansą: didelį išorės deficitą, prastėjančią viešųjų finansų padėtį ir didelę sąnaudų bei kainų infliaciją. Latvijos bankų sektoriuje kilo rimtų likvidumo ir pasitikėjimo problemų. Užsienio valiutos atsargų lygis sumažėjo, nes centrinis bankas ėmėsi veiksmų fiksuotam valiutos kursui išsaugoti.

(3) Bendras Latvijos išorės finansavimo poreikis iki 2011 m. pirmojo ketvirčio įvertintas 7,5 mlrd. EUR.

(4) Reikėtų Latvijai skirti iki 3,1 mlrd. EUR dydžio Bendrijos paramą pagal vidutinės trukmės finansinės pagalbos valstybių narių mokėjimų balansui priemonę, nustatytą Reglamentu (EB) Nr. 332/2002. Ta pagalba turėtų būti suteikta kartu su Tarptautinio valiutos fondo (TVF) 1,5 mlrd. SST paskola (1 200 % Latvijos TVF kvotos, maždaug 1,7 mlrd. EUR) pagal 2008 m. gruodžio 23 d. patvirtintą rezervinį TVF susitarimą. Šiaurės šalys (Švedija, Danija, Suomija Estija ir Norvegija) kartu suteiks 1,9 mlrd. EUR, Pasaulio bankas – 0,4 mlrd. EUR, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Čekija ir Lenkija – iš viso 0,4 mlrd. EUR, taip iš viso iki 2011 m. pirmojo ketvirčio susidarys 7,5 mlrd. EUR.

(5) Bendrijos pagalbą administruoti turėtų Komisija. Specialios ekonominės politikos sąlygos, dėl kurių susitarta su Latvijos valdžios institucijomis, pasikonsultavus su EFK, turėtų būti išdėstytos susitarimo memorandume. Tarp jų, *inter alia*, turėtų būti priemonės, skirtos likvidumo įtampai artimiausiu metu mažinti, ilgalaikiam stabilumui atkurti stiprinant bankų sektorių, fiskaliniam disbalansui ištaisyti ir šalies politikos kryptims, kurios padėtų didinti konkurencingumą, priimti. Tarp priemonių turėtų būti neatidėliotinas ir tvarus fiskalinis konsolidavimas, visapusiška bankų problemų sprendimo strategija, didesni priežiūros institucijų krizių valdymo gebėjimai, visapusiškos struktūrinės reformos ir kitos svarbios priemonės. Išsamias finansines sąlygas Komisija turėtų išdėstyti paskolos susitarime.

(6) Reikėtų suteikti pagalbą, kad būtų mažinama likvidumo įtampa artimiausiu metu ir su sąlyga, kad būtų vykdoma politika ilgalaikiam stabilumui atkurti stiprinant bankų sektorių, fiskaliniam disbalansui ištaisyti ir šalies politikos kryptims, kurios padėtų didinti konkurencingumą, priimti išlaikant mažai nuo esamo centrinio kurso svyruojantį valiutos kursą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Bendrija Latvijai suteikia vidutinės trukmės paskolą, kuri neviršija 3,1 mlrd. EUR ir kurios ilgiausias vidutinis grąžinimo terminas yra septyneri metai.

2. Bendrijos finansinė pagalba teikiama trejus metus nuo pirmosios dienos po šio sprendimo įsigaliojimo.

[1] OL L 53, 2002 2 23, p. 1.
[2] Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 37.

2 straipsnis

1. Pagalbą administruoja Komisija taip, kad atitiktų Latvijos įsipareigojimus ir Tarybos rekomendacijas. Šios sąlygos išdėstomos susitarimo memorandume. Išsamias finansines sąlygas Komisija išdėsto paskolos susitarime.

2. Bendradarbiaudama su EFK, Komisija reguliariai tikrina, kad su pagalba susietos ekonominės politikos sąlygos būtų įgyvendintos. Komisija informuoja EFK apie galimą pasiskolintų lėšų refinansavimą arba finansinių sąlygų restruktūrizavimą.

3. Latvija pasirengia priimti ir įgyvendinti papildomas konsolidavimo priemones ekonomikai stabilizuoti, jei tokių priemonių prireiktų vykdant pagalbos programą. Prieš priimdamos bet kokias tokias papildomas priemones, Latvijos valdžios institucijos konsultuojasi su Komisija.

3 straipsnis

1. Bendrijos finansinę pagalbą Komisija Latvijai suteikia ne daugiau kaip šešiomis dalimis, kurių dydis bus nustatytas susitarimo memorandume.

2. Pirmąją dalį leidžiama naudoti įsigaliojus paskolos susitarimui ir susitarimo memorandumui.

3. Jei tai reikalinga paskolos finansavimo tikslu, leidžiama atlikti protingus apsikeitimo palūkanų normomis sandorius su didžiausią kredito kokybės vertinimą turinčiomis sandorio šalimis.

4. Dėl leidimo naudoti tolesnes paskolos dalis Komisija sprendžia gavusi EFK nuomonę.

5. Kiekviena tolesnė dalis išmokama remiantis tuo, kad būtų tinkamai vykdoma naujoji Latvijos Vyriausybės ekonomikos programa (Ekonomikos stabilizavimo ir augimo atgaivinimo programa), įtraukta į konvergencijos programą, ir konkrečiai specialios ekonominės politikos sąlygos, išdėstytos susitarimo memorandume, *inter alia*, tai yra:

a) priimti aiškiai apibrėžtą vidutinės trukmės fiskalinę programą, skirtą iki 2011 m. sumažinti valdžios sektoriaus biudžeto deficitą iki žemesnio už Sutartyje nustatytą pamatinę vertę (3 % BVP) lygio;

b) vykdyti 2009 m. biudžetą, kuris pataisytas 2008 m. gruodžio 12 d. priėmus papildomą biudžetą (ir turi būti pateiktas išsamus, iki 2009 m. kovo 30 d. pabaigos), kuriuo siekiama, kad valdžios sektoriaus pinigų srauto deficitas būtų ne didesnis kaip 5 % BVP ar 5,3 % ESA 95 sąlygomis;

c) vidutinį nominalųjį viešojo sektoriaus darbo užmokestį 2009 m. sumažinti mažiausiai 15 % (palyginti su pradiniu 2008 m. lapkričio 14 d. biudžetu), o 2010–2011 m. – dar 2 %;

d) tęsti 2008 m. pradėtas priemones, kuriomis siekiama sumažinti centrinės valdžios darbuotojų skaičių 5 % iki 2008 m. pabaigos, o iki 2009 m. birželio 30 d. –10 %;

e) sugriežtinti biudžetinių procedūrų nustatymą ir vykdymą priimant fiskalinę sistemą ir biudžeto reformą, pakeičiant esamą Biudžeto ir finansų valdymo įstatymą;

f) įvesti aiškią ir skaidrią tiesioginio viešojo administravimo darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimo sistemą ir nustatyti bendrą viešojo administravimo institucijų žmogiškųjų išteklių planavimo ir valdymo sistemą;

g) nustatyti didesnio bankų sektoriaus stabilumo vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu užtikrinimo mechanizmus, įskaitant įvairias priežiūros, rizikos ribojimo ir monetarinės politikos priemones. Šiomis priemonėmis reikėtų apriboti kreditavimo augimą iki priimtino lygmens ir išvengti didelės priklausomybės nuo neužtikrinto finansavimo iš užsienio. Bankų sistemoje reikia atlikti tikslingus tyrimus siekiant užtikrinti, kad visi bankai būtų mokūs ir turėtų pakankamai kapitalo;

h) imtis tinkamų privačiojo sektoriaus skolos restruktūrizavimo priemonių. Turi būti sutvirtintas tinkamas esamos skolos restruktūrizavimo, kiek jis susijęs su skolos terminais ir valiuta, teisinis pagrindas. Prioritetu taip pat reikia laikyti nemokumo procedūrų palengvinimą ir spartų sanavimo planų įgyvendinimą;

i) užtikrinti, kad likę smulkieji „Parex“ banko akcininkai nepasinaudotų banko problemų sprendimu ir finansinio stabilumo didinimo priemonėmis, ir tam visiškai nacionalizuoti „Parex“ banką;

j) imtis struktūrinių reformos priemonių, kurios remiamos Lisabonos strategijoje ir įgyvendinamos pagal Latvijos nacionalinę reformų programą, įskaitant aktyvią darbo rinką ir mokymosi visą gyvenimą politiką, aktyvesnį privačiojo sektoriaus atstovų dalyvavimą mokslinių tyrimų bei plėtros ir inovacijų diegimo veikloje, eksporto skatinimo priemones ir administracinių kliūčių verslui šalinimą;

k) įgyvendinti ES lėšomis finansuojamus projektus tokiu mastu, kaip planuota, siekiant padėti padidinti atviro užsienio prekybai sektoriaus įtaką ekonomikos augimui;

l) imtis priemonių, kad būtų pagerintos galimybės gauti finansavimą įmonėms ir verslininkams, kurių paraiškos struktūriniams fondams patvirtintos arba kurie ketina teikti paraišką struktūriniams fondams.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Latvijos Respublikai.

5 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 2009 m. sausio 20 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. KALOUSEK